

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

MINISTARSTVA PRAVDE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2023. GODINU

Sarajevo, lipanj 2024. godine

Kazalo

I.	MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	2
1.	MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA.....	2
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II.	KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI.....	7
III.	PREPORUKE ZA 2023. GODINU	8
IV.	IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI	10
1.	PREDMET I CILJ REVIZIJE	10
2.	OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....	10
3.	DJELOKRUG, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE.....	11
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	12
5.	PRORAČUN MINISTARSTVA ZA 2023. GODINU	14
6.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	14
6.1.	Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	15
6.1.1.	<i>Bruto plaće.....</i>	15
6.2.	Pregled prihoda i primitaka	17
6.2.1.	<i>Prihodi od novčanih kazni za prekršaje.....</i>	17
6.2.2.	<i>Prihodi od naknada za usluge registra zaloge</i>	18
6.2.3.	<i>Prihodi od administrativnih pristojbi i ostalih posebnih naknada i pristojbi</i>	19
6.3.	Bilanca stanja	20
6.3.1.	<i>Sredstva</i>	20
7.	UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA	21
7.1.	Upošljavanje na određeno vrijeme.....	21
7.2.	Obavljanje poslova drugog radnog mjesta	22
7.3.	Ugovori o djelu.....	22
7.4.	Umirovljenje uposlenih.....	23
8.	JAVNE NABAVE.....	24
8.1.	Nabava službenih vozila	24
8.2.	Nabava računalne opreme.....	25
8.3.	Nabava uniformi za sudbenu policiju	26
8.4.	Realizacija ugovora	27
9.	OSTALO	28
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	29
PRIVICI.....		30

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju obavljene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvješća **Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2023. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, te analizu izvršenja proračuna - tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Ministarstva prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2023. godine, te prihode i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Ministarstvu u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Skretanje pozornosti³

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o finansijskim izvješćima, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Značajan iznos prihoda se ne odnosi na prihode Ministarstva (prihodi od novčanih kazni za prekršaje), a kod pojedinih vrsta prihoda nije izvršeno sravnjenje stvarnog stanja po predmetima sa uplatama evidentiranim u Glavnoj knjizi, što je navedeno u tekstualnom dijelu Godišnjeg finansijskog izvješća (točka 6.2. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju

³ Paragraf kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj paragraf se naziva još i 'isticanje pitanja'.

na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.

- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Ministarstva za 2023. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2023. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Ministarstvu u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti⁴

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *isplate stimulacija uposlenim u iznosu većem od dozvoljenog (točka 6.1.1. Izvješća);*
- *nedostatke u procesu upošljavanja i angažiranja osoba (točke 7.1. i 7.2. Izvješća);*
- *nedostatke i slabosti u provedbi postupaka javnih nabava (točke 8.1. i 8.2. Izvješća);*
- *donošenje Pravilnika o oznaci i znački sudbene policije, boji i oznaci vozila sudbene policije, uniformi i oznakama sudbene policije Bosne i Hercegovine bez suglasnosti Vijeća ministara BiH (točka 8.3. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulirane i potvrđuje kako je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

⁴ Paragraf kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj paragraf se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Ministarstva, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 28.6.2024. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrčković, v. r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v. r.

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Neda Močević, v. r.

II. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) obavio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Instrukcija o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj – ožujak 2023. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o obveznim odnosima (dio koji se odnosi na ugovore o djelu)
- Zakon o unutarnjoj reviziji
- Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH
- Zakon o sudbenoj policiji BiH.

III. PREPORUKE ZA 2023. GODINU

U Izvješću o obavljenj finansijskoj reviziji za 2023. godinu dano je 15 preporuka (11 novih i 4 ponovljene). Od ukupnog broja danih preporuka, dvije preporuke⁵ se odnose na finansijska izvješća, a ostale na usklađenost.

Osim navedenog, u 2023. godini je obrađeno pet preporuka čija je realizacija u tijeku i koje su i dalje predmetom praćenja u pogledu njihove realizacije⁶.

U tablici koja slijedi prikazan je sažetak danih preporuka, dok su detaljni nalazi prezentirani po procesima u okviru pojedinačnih točaka Izvješća.

Tablica 1. Sažetak danih preporuka

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
1	Ministarstvo treba osigurati dosljednu primjenu unutarnjih propisa o troškovima reprezentacije, odnosno u svim slučajevima pored obrazloženja o osobama koje su sudjelovale na sastanku, dokumentirati i povod, odnosno razloge korištenja javnih sredstava za usluge reprezentacije.	N
2	Ministarstvo je dužno isplatu stimulacija vršiti u skladu s propisima u okviru dozvoljenog iznosa.	N
3	Ministarstvo treba naknadu za prekovremeni rad odobravati samo u opravdanim i izuzetnim slučajevima te koristiti preraspodjelu radnog vremena kad god je to moguće na način kako je to predviđeno važećom Odlukom Vijeća ministara BiH.	P
4	Ministarstvo treba u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora BiH provesti aktivnosti kako bi stvarno stanje depozitnih sredstava po osnovu korištenja usluga Registra zaloga bilo iskazano u Glavnoj knjizi trezora institucija BiH.	N
5	Ministarstvo treba uspostaviti odgovarajuće pomoćne evidencije o predmetima i izvršenim uplatama za sve vrste prihoda koje će se redovito usuglašavati sa podacima o naplaćenim prihodima u Glavnoj knjizi.	N
6	Ministarstvo je dužno osigurati da se obavljanje poslova upražnjenih radnih mjesta državnih službenika obavlja na način predviđen Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH.	P
7	Ministarstvo je dužno dosljedno primjenjivati zakonske odredbe koje reguliraju pitanje umirovljenja uposlenih u institucijama BiH.	P
8	Ministarstvo treba prilikom pokretanja postupka nabave istražiti tržište na adekvatan način s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u svezi s predmetom nabave i njegovom svrhom.	N
9	Ministarstvo treba tehničke specifikacije vozila sačiniti na nediskriminatoran način kako bi se osigurala aktivna i pravična konkurencija i u skladu s tim najefikasnije korištenje javnih sredstava.	P
10	Ministarstvo je dužno dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o javnim nabavama u pogledu izbora odgovarajućeg postupka nabave u skladu sa vrijednosnim razredima koje propisuje Zakon te u pogledu zabrane dijeljenja predmeta nabava.	N

⁵ Broj 4 i 5

⁶ Vidjeti točku 2. Izvješća

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
11	Ministarstvo treba evaluaciju ponuda vršiti u skladu sa tenderskom dokumentacijom te ponude koje ne zadovoljavaju uvjete tražene tehničkom specifikacijom odbaciti kao nezadovoljavajuće.	N
12	Prilikom nabave računalne opreme potrebno je voditi računa o mogućnostima integracije iste sa postojećim sustavima te mogućnostima uključivanja u postojeće modele licenciranja kroz EA ugovor licenciranja Microsoft proizvoda.	N
13	Ministarstvo je dužno donijeti Pravilnik o oznaci i znački sudbene policije, boji i oznaci vozila sudbene policije, odori i oznakama sudbene policije Bosne i Hercegovine uz suglasnost Vijeća ministara BiH, u skladu sa odredbama Zakona o sudbenoj policiji.	N
14	Preporučujemo da se preispitaju propisane tehničke specifikacije kako u smislu stvarne potrebe za istim tako i u smislu osiguranja uvjeta za svrsishodnu provedbu postupka javne nabave.	N
15	Preporučujemo Ministarstvu da prilikom kreiranja tenderske dokumentacije za nabavu i popravak vozila, obrazac za cijenu ponude kreira na način koji će omogućiti efikasnu kontrolu i provjeru cijena ugrađenih dijelova.	N

Status: N-nova, P-ponovljena⁷

⁷ Nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

IV. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Ministarstva za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

U prethodnom Izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji Ministarstva (za 2022. godinu) Ured za reviziju izrazio je mišljenja i to:

- pozitivno mišljenje o finansijskim izvješćima i
- pozitivno mišljenje o usklađenosti sa skretanjem pozornosti na:
 - isplatu naknade za prekovremeni rad u kontinuitetu u svrhu obavljanja poslova drugog radnog mjesta;
 - angažiranje vanjskih suradnika na temelju ugovora o djelu na poslovima iz opisa sistematiziranih radnih mjesta.

U Izvješću za 2022. godinu su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Utvrdili smo kako je Ministarstvo u 2023. godini od ukupno 11 prethodno danih preporuka, realiziralo dvije, za pet preporuka je poduzelo aktivnosti na realizaciji istih, a četiri preporuke nije realiziralo.

U narednoj tablici prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 2. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka

Br. prep.	Ocjena realizacije preporuke	Status
1	Još uvijek postoje putni nalozi za službena vozila koji nisu u cijelosti popunjeni, mada u manjem broju.	
2	Ministarstvo je i u 2023. godini uglavnom vršilo isplatu naknade za prekovremeni rad te isplatilo značajna sredstva po ovom osnovu.	
3	Ministarstvo je uplate refundacija naknade plaće za vrijeme bolovanja iz prethodnih godina evidentiralo na odgovarajući konto prihoda u skladu sa računovodstvenim pravilima.	

Br. prep.	Ocjena realizacije preporuke	Status
4	Racionalizirani su izdaci za stručno obrazovanje i prisustvovanje uposlenih seminarima izvan zemlje.	
5	Ministarstvo je u tijeku 2023. godine dostavilo Vijeću ministara BiH prijedlog zaključka o načinu evidentiranja ulaganja po osnovu projekta „Rekonstrukcija objekta i nadogradnja kata za smještaj Tužiteljstva BiH“ na Tužiteljstvo BiH kao krajnjeg korisnika objekta, međutim, još uvijek Vijeće ministara BiH nije usvojilo isti.	
6	Budući da je u tijeku donošenje zaključka o načinu evidentiranja ulaganja po osnovu projekta „Rekonstrukcija objekta i nadogradnja kata za smještaj Tužiteljstva BiH“ na Tužiteljstvo BiH kao krajnjeg korisnika objekta, Ministarstvo nije izvršilo prijenos ulaganja sa sredstava u pripremi na odgovarajuća konta stalnih sredstava.	
7	Ministarstvo je u i 2023. godini provodilo upošljavanje na određeno vrijeme na razdoblje duže od tri mjeseca bez natječajne procedure, ali u manjem opsegu u odnosu na prethodnu godinu.	
8	Ponovo je uočen slučaj produženja radnog statusa nakon što su ispunjeni zakonski uvjeti za umirovljenje državnog službenika.	
9	Nastavljena je praksa obavljanja poslova drugog radnog mjesta po ovlaštenju ministra jer nisu provedene natječajne procedure za popunjavanje upražnjenih pozicija rukovodećih i drugih državnih službenika u skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH.	
10	Ministarstvo je značajno reduciralo izdatke po osnovu ugovora o djelu te angažman po ovom osnovu uglavnom vršilo za konkretne i povremene poslove izuzev u pojedinim slučajevima.	
11	Nismo se uvjerali kako je tenderska dokumentacija u svim slučajevima sačinjena na način da osigurava aktivnu i pravičnu konkurenciju.	

Status: realizirana preporuka⁸, preporuka čija je realizacija u tijeku⁹, nerealizirana preporuka¹⁰. ¹¹

3. DJELOKRUG, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE

Ministarstvo je osnovano Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine¹¹ i nadležno je za: administrativne funkcije vezano za pravosudne organe na državnoj razini, međunarodnu i međuentitetsku pravosudnu suradnju, izradu odgovarajućih zakona i propisa, ekstradiciju, poslove upravne inspekcije nad izvršavanjem zakona koji se odnose na državne službenike i uposlene tijela uprave, upravni postupak i posebne upravne postupke i uredsko poslovanje u tijelima uprave i drugo.

Unutarnji ustroj i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta iz 2013. godine i izmjenama i dopunama iz 2015., 2018. i 2020. godine.

Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom te opis radnih mjesta državnih službenika i uposlenika. Pravilnikom su sistematizirana radna mjesta za 224 izvršitelja.

⁸ Realizirane su aktivnosti navedene u preporuci.

⁹ U tijeku je realizacija aktivnosti te stoga u ovom Izvješću nije dana nova preporuka, ali je dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

¹⁰ Nisu poduzimane aktivnosti na realizaciji preporuke te je stoga u ovom Izvješću ponovljena preporuka za predmetni proces.

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 i 103/09

Ministarstvom rukovodi ministar i zamjenik ministra koji su imenovani u siječnju 2023. godine na mandatno razdoblje od četiri godine.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Ministarstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Financijsko upravljanje i kontrola: Uspostavljanje i razvoj sustava unutarnjih kontrola obveza je svih institucija BiH u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH¹².

Ministarstvo je u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH, Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH prethodnih godina sačinilo popis i mapu poslovnih procesa, utvrdilo i procijenilo rizike i izradilo registar rizika.

Prema Izvješću o realizaciji Godišnjeg akcijskog plana za uspostavu i unapređenje sustava unutarnjih financijskih kontrola u Ministarstvu za 2023. godinu, ažurirane su mape poslovnih procesa u aplikaciji za sustav financijskog upravljanja i kontrole (PIFC aplikacija), međutim, registar rizika nije ažuriran zbog nefunkcioniranja PIFC aplikacije većim dijelom godine¹³. Pored toga navedene su aktivnosti koje su realizirane i razlozi nerealizacije planiranih aktivnosti. Rukovodstvo je upoznato sa navedenim izvješćem.

Pravila i procedure kojima su regulirani procesi u financijskom poslovanju su uglavnom iz prethodnih godina, a pojedini interni akti su ažurirani i doneseni u 2023. godini.

Godišnje izvješće o financijskom upravljanju i kontroli za 2023. godinu je sačinjeno i dostavljeno Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH.

Ministarstvo je u navedenom izvješću navelo mjere koje planira poduzeti na daljnjem razvoju financijskog upravljanja i kontrole. U skladu s navedenim, može se konstatirati kako Ministarstvo kontinuirano provodi aktivnosti na uspostavljanju i unapređenju sustava financijskog upravljanja i kontrole u skladu sa važećim propisima.

Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola: Na temelju provedene revizije konstatirali smo slabosti funkcioniranja unutarnjih kontrola prilikom realizacije pojedinih kategorija rashoda, procesa prihoda te kod procesa upošljavanja i javnih nabava. Određene slabosti uzrokovane su nedosljednom provedbom propisanih unutarnjih kontrola, neadekvatno osmišljenim unutarnjim kontrolama (prihodi) te organizacijskim slabostima (značajan broj osoba obavlja poslove drugog – rukovodećeg radnog mjesta). Slabosti unutarnjih kontrola u navedenim procesima imale su za posljedicu postupanja koja nisu u potpunosti u skladu sa važećim propisima, što je detaljno navedeno u narednim poglavljima ovog Izvješća.

Kod uporabe službenih vozila konstatirali smo kako još uvijek pojedini putni nalozi o korištenju vozila nisu popunjeni u potpunosti (u pojedinim slučajevima nedostaju upisane relacije kretanja vozila ili potpis osobe koja je upravljala vozilom), mada je smanjen broj takvih slučajeva u odnosu na prethodnu godinu.

¹² Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22

¹³ PIFC aplikacija je u nadležnosti Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija i trezora BiH.

U skladu s navedenim, preporuku iz prethodne godine (preporuka broj 1 u Tablici 2), da Ministarstvo osigura da svi korisnici službenih vozila u potpunosti popunjavaju sadržaj putnog naloga, ćemo pratiti i u narednom razdoblju do potpune realizacije iste.

Slabosti unutarnjih kontrola identificirane su i kod realizacije izdataka za usluge reprezentacije kod kojih smo prema zabilješkama koje se nalaze uz račune ustanovili kako su isti uglavnom nastali sa predstavnicima institucija BiH te predstavnicima entitetskih institucija i organizacija, ali u pojedinim slučajevima bez navođenja razloga nastanka troška iako je to internom Odlukom o korištenju sredstava za reprezentaciju propisano¹⁴.

PREPORUKA 1

Ministarstvo treba osigurati dosljednu primjenu internih propisa o troškovima reprezentacije, odnosno, u svim slučajevima, pored obrazloženja o osobama koje su sudjelovale na sastanku, dokumentirati i povod, odnosno razloge korištenja javnih sredstva za usluge reprezentacije.

Unutarnja revizija

U skladu s odredbama Zakona o unutarnjoj reviziji institucija BiH¹⁵ i Odluke o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH¹⁶ u okviru Ministarstva pravde BiH je uspostavljena Jedinica unutarnje revizije koja je nadležna za provedbu unutarnje revizije u Ministarstvu, Pravobraniteljstvu BiH, Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH i Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću BiH.

U skladu s važećim Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta, u Jedinici unutarnje revizije sistematizirana su tri radna mjesta (rukovoditelj i dva unutarnja revizora). U tijeku 2023. godine putem internog oglasa su dvije osobe raspoređene na pozicije unutarnjih revizora u Jedinici (jedna u siječnju, a druga osoba u studenom) tako da je Jedinica tek od studenog u potpunosti popunjena.

Jedinica je obavila unutarnje revizije u skladu sa Godišnjim planom za 2023. godinu i to u Ministarstvu (redovita revizija procesa obračuna plaća i naknada), Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću (redovita i naknadna revizija procesa financijskog upravljanja i kontrole), Pravobraniteljstvu BiH (naknadna revizija procesa financijskog upravljanja i kontrole) i Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH (redovita revizija procesa planiranja i izvršenja proračuna).

¹⁴ Odluka broj: 01-02-2- 4360/16 od 28.4.2016. godine i izmjene i dopune od 28.12.2018. i 13.09.2022. godine

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

5. PRORAČUN MINISTARSTVA ZA 2023. GODINU

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu¹⁷, Ministarstvu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 12.753.000 KM (tekući izdaci 12.016.000 KM i kapitalni izdaci 427.000 KM te izdaci za Žalbeno vijeće 310.000 KM.)¹⁸

Ministarstvu su u 2023. godini na raspolaganju bila i sredstva novčanih donacija u iznosu od 24.441 KM za realizaciju dva IPA projekta¹⁹.

U skladu s navedenim, ukupni korigirani proračun, iskazan u Godišnjem financijskom izvješću koji je sačinjen u skladu sa instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH, iznosio je 12.777.441 KM.

Međutim, Ministarstvu su na raspolaganju bila sredstva u iznosu od 12.717.361 KM. Razlika se javlja iz razloga što Ministarstvu nisu u potpunosti bila na raspolaganju sredstva za nabavu opreme u planiranom iznosu jer nije ostvarena prodaja vozila u planiranom iznosu.²⁰

Ministarstvo je izvršilo dva prestrukturiranja rashoda proračuna koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH²¹. Prestrukturiranje rashoda je izvršeno u ukupnom iznosu od 191.500 KM. Zbog nerealizirane dinamike upošljavanja umanjani su izdaci za bruto plaće i naknade (191.500 KM), a povećani su izdaci za tekuće održavanje (28.500 KM) i nabavu opreme (163.000 KM). Potreba za povećanjem sredstava za nabavu opreme javila se uslijed izmjena Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila institucija BiH²² kojim su uvećane vrijednosti nabave vozila te zbog neostvarene planirane vrijednosti prodaje vozila uslijed promjene strukture vozila koja su prodana i nabavljena.

6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Ministarstvo je sačinilo Godišnje financijsko izvješće za 2023. godinu i dostavilo ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu sa važećim propisima. Izvješće je dostavljeno 5.3.2024. godine, dan nakon propisanog roka. Tekstualni dio izvješća je sačinjen u skladu sa Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH²³ i Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH za sačinjavanje godišnjeg izvješća.²⁴

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj 22/23

¹⁸ Do usvajanja proračuna za 2023. godinu, Ministarstvo je raspolagalo sredstvima odobrenim prema Instrukciji o privremenom financiranju institucija BiH za period siječanj – ožujak 2023. godine, broj: 05-16-2-8338-2/22 od 28.12.2022. godine, koju je donio ministar financija i trezora Bosne i Hercegovine.

¹⁹ IPA 2019 – Unapređenje rada na predmetima ratnih zločina u BiH – prenesena sredstva i 2022. godine u iznosu od 8.851 KM i IPA 2018 – Premošćivanje podrške za rješavanje predmeta ratnih zločina – uplaćena sredstva u tijeku 2023. godine u iznosu od 15.590 KM.

²⁰ Proračunom je planirana prodaja vozila u vrijednosti od 164.000 KM, a prodano je pet vozila u iznosu od 104.510 KM, dok su na raspolaganje Ministarstvu putem ISFU sustava stavljena sredstva u iznosu od 103.920 KM.

²¹ Odluke MFT br.05-16-2-3602-5/23 od 28.09. 2023. i 05-16-2-3602-9/23 od 13.12.2023. godine

²² Službeni glasnik BiH, broj 34/23

²³ Službeni glasnik BiH, broj 25/15, 91/17 i 2/24

²⁴ Instrukcija za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju Proračuna proračunskih korisnika za razdoblje 01.01.-31.12.2022. godine, broj 05-16-2-15-1/24 od 04.01.2024. godine

U tijeku revizije izvršene su korekcije Godišnjeg financijskog izvješća (obrazac Bilanca stanja, obrazac 2 – Pregled rashoda po ekonomskim kategorijama, zbrojni i pojedinačni obrasci, 6/1- Pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima te Tekstualni dio financijskog izvješća).

6.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2023. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 9.703.360 KM, što je za 3.074.082 KM manje u odnosu na odobreni proračun za 2023. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (6.366.780 KM), naknade troškova uposlenih (1.054.309 KM), putne troškove (148.405 KM), nabavu materijala (185.823 KM), izdatke za uporabu vozila (149.332 KM), ugovorene usluge (712.461 KM), nabavu opreme (506.191 KM) te izdatke za Žalbeno vijeće (250.119 KM).

U okviru ugovorenih usluga značajni izdaci se odnose na neto naknade članovima imenovanih povjerenstava (224.972 KM)²⁵ i naknade troškova za izvršenje mjera pritvora i kazne zatvora izrečene u kaznenom postupku od strane Suda BiH, koje Ministarstvo plaća entitetskim kazneno-popravnim ustanovama za smještaj za osobe koje se nalaze na izdržavanju mjere pritvora i kazne zatvora u tim kazneno-popravnim ustanovama (258.200 KM).

Izdaci Žalbenog vijeća se najvećim dijelom odnose na bruto plaće i naknade troškova tri člana Vijeća, dok se rashodi koji su financirani iz novčanih donacija (IPA projekti) u iznosu od 21.649 KM uglavnom odnose na izdatke za ugovore o djelu osobe koja je angažirana na projektima.

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u privitku Izvješća.

U daljnjem tekstu navodimo nalaze revizije.

6.1.1. Bruto plaće

Revizijom izdataka u okviru pozicije bruto plaća utvrđene su sljedeće nepravilnosti i nedostaci:

Izdaci za stimulacije: Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu, Ministarstvu su odobrena sredstva za neto stimulacije u iznosu od 76.000 KM. Ukupno isplaćene neto stimulacije u 2023. godini iznose 64.939 KM i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 29.951 KM. Stimulacije su isplaćivane uposlenima na temelju rješenja ministra i to za obavljanje poslova upražnjenih radnih mjesta, rad u povjerenstvu za analizu radnih mjesta, rad u popisnom povjerenstvu te za pružanje stručne potpore Žalbenom vijeću.

²⁵ Navedeni iznos uključuje naknade za rad Povjerenstva za polaganje pravosudnog ispita (87.515 KM), Povjerenstva za polaganje stručnog upravnog ispita (96.592 KM) te Povjerenstva za uslovni otpust (27.890 KM) te ostala povjerenstva (12.975 KM).

Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH²⁶, člankom 27. definirano je kako se fond za nagrade planira maksimalno do 2,50 % od ukupnih godišnjih neto plaća uposlenih koji imaju pravo na isplatu stimulacije u instituciji Bosne i Hercegovine. Odlukom Vijeća ministara BiH o okvirnim kriterijima za dodjelu novčane nagrade uposlenim u institucijama BiH²⁷, člankom 4. propisano je kako se iz spomenutog fonda isplaćuje novčana nagrada, porezi i doprinosi te kako je maksimalan iznos novčane nagrade koji se može isplatiti uposlenima u tijeku proračunske godine 2,50 % od iznosa isplaćenih neto plaća za konkretnu proračunsku godinu. Iznos pojedinačne godišnje stimulacije uposlenom može iznositi maksimalno do 20 % iznosa njegove godišnje osnovne plaće.

Utvrdili smo kako su godišnje stimulacije po uposlenom isplaćene u granicama dozvoljenog iznosa, međutim, ukupan iznos isplaćenih stimulacija na razini institucije je za oko 15.000 KM veći u odnosu na dozvoljeni iznos (realizirane bruto stimulacije iznose 2,90 % od iznosa isplaćenih neto plaća uposlenih koji imaju pravo na isplatu stimulacije).

PREPORUKA 2

Ministarstvo je dužno isplatu stimulacija vršiti u skladu s propisima u okviru dozvoljenog iznosa.

Prekovremeni rad: Ministarstvo je i u 2023. godini nastavilo sa praksom isplaćivanja naknade za prekovremeni rad. Ukupni izdaci po ovom osnovu na 31.12.2023. iskazani su u iznosu od 128.000 KM i veći su za 34.937 KM u odnosu na prethodnu godinu. Naknade za prekovremeni rad isplaćivane su na temelju rješenja o odobrenju isplate naknade za prekovremeni rad. Prema podacima Ministarstva, zaključno sa navedenim datumom evidentirano je ukupno 13.172 sata prekovremenog rada (1.807 sati više u odnosu na prethodnu godinu). Od navedenog broja sati, najveći dio se odnosi na prekovremene sate sudbenih policajaca kojih je u 2023. godini bilo uposleno kao i prethodne godine. Također, naknada za prekovremeni rad isplaćivana je za vozača ministra (303 sati) te dva druga vozača (55 sati).

Naknada za prekovremeni rad po osnovu obavljanja dijela poslova drugog radnog mjesta koje nije popunjeno isplaćivana je za šest uposlenih koji su ostvarili ukupno 455 prekovremenih sati. U odnosu na prethodnu godinu broj prekovremenih sati po ovom osnovu je značajno smanjen jer je osobama za obavljanje poslova drugog radnog mjesta uglavnom isplaćivana stimulacija. Prema obrazloženjima u rješenjima o isplati naknade za prekovremeni rad Ministarstvo nije bilo u mogućnosti koristiti preraspodjelu radnog vremena u skladu s Odlukom Vijeća ministara BiH o načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika u institucijama BiH²⁸.

U tijeku 2023. godine raspisan je javni oglas za prijem 17 sudbenih policajaca koji je okončan i isti su počeli sa radom početkom 2024. godine. Također, u siječnju 2024. godine je putem Agencije za državnu službu raspisan javni oglas za popunjavanje 23 radna mjesta državnih službenika. Radi se uglavnom o radnim mjestima na kojima su bile angažirane osobe po

²⁶ Službeni glasnik BiH, broj 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 i 59/22

²⁷ Službeni glasnik BiH, broj 31/10

²⁸ Odluka VM broj 234/08 od 29.12.2008. godine, Službeni glasnik BiH, broj 4/09,

ovlaštenju za obavljanje poslova drugog radnog mjesta (rukovodeći državni službenici i stručni savjetnici i suradnici).

PREPORUKA 3

Ministarstvo treba naknadu za prekovremeni rad odobravati samo u opravdanim i izuzetnim slučajevima te koristiti preraspodjelu radnog vremena kad god je to moguće na način kako je to predviđeno važećom Odlukom Vijeća ministara BiH.

6.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 1.1. do 31.12.2023. godine, iskazani su u iznosu od 2.014.156 KM, što je za 815.156 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2023. godinu. Razlog većeg izvršenja u odnosu na plan su evidentirani prihodi od novčanih kazni za prekršaje koji u suštini ne predstavljaju prihode Ministarstva, odnosno proračuna institucija BiH. Međutim, ako promatramo samo prihode koje je Ministarstvo planiralo, onda su ostvareni prihodi za 402.154 KM manji u odnosu na planirane.

Značajni prihodi iskazani u Godišnjem financijskom izvješću odnose se na: prihode od novčanih kazni za prekršaje (1.217.310 KM), prihode od pružanja javnih usluga (656.505 KM), primitke od prodaje vozila (104.510 KM) te prihode od donacija (15.590 KM).

Prihodi od pružanja javnih usluga se odnose najvećim dijelom na prihode od registra zaloga (283.619 KM), prihode od naknada troškova polaganja pravosudnog ispita na razini BiH (133.448 KM), prihode od naknada troškova polaganja stručnog upravnog ispita na razini BiH (119.915 KM) te ostale prihode (administrativne pristojbe i naknade od registracije fondacija, upisa u registar vjerskih zajednica, prihodi od ovjere potpisa, pečata i dr.) u ukupnom iznosu od 114.080 KM.

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u privitku Izvješća.

6.2.1. Prihodi od novčanih kazni za prekršaje

Utvrđeno je da su i u 2023. godini u Glavnoj knjizi Ministarstva evidentirani prihodi od novčanih kazni za prekršaje iako prekršajne naloge nije izdalo Ministarstvo niti ima zakonskog temelja za naplatu ovih prihoda. Revizija je i u prethodnim godinama ukazivala na ovu problematiku i pogrešnu primjenu odredbi Zakona o prekršajima BiH.²⁹

Ministarstvo je prethodnih godina izradilo analizu pogrešnih uplata novčanih kazni koja je pokazala da se radi o uplatama iz prekršajnih postupaka koje provode općinski i osnovni sudovi i to uglavnom iz Federacije BiH te poduzimalo aktivnosti na rješavanju ovog pitanja. Na inicijativu Ministarstva izmijenjen je Zakon o prekršajima. U suradnji sa Visokim sudbenim i

²⁹ Službeni glasnik BiH, broj 41/07, 18/12, 36/14, 81/15 i 65 /20

tužiteljskim vijećem organizirana je obuka sudaca u svezi sa izmjenama i primjenom zakonskih propisa. Upućivani su dopisi Ministarstvu financija FBiH u cilju upoznavanja istog sa problematikom uplate novčanih kazni na Jedinostveni račun trezora BiH, međutim, još uvijek nema rezultata po ovom pitanju.

Nakon dopisa i urgencija upućenih tijekom 2022. godine, Ministarstvo financija FBiH je tek koncem kolovoza 2023. godine obavijestilo ovo Ministarstvo da provodi aktivnosti na rješavanju predmetnog pitanja i u koordinaciji sa nadležnim tijelima iznalazi adekvatna rješenja te daje upute za uplate novčanih kazni u skladu s utvrđenom pripadnosti prihoda.

U tekstualnom dijelu Godišnjeg financijskog izvješća za 2023. godinu Ministarstvo je detaljno navelo sve aktivnosti koje je poduzimalo na rješavanju ovog pitanja u proteklom razdoblju.

Evidentno je da Ministarstvo provodi aktivnosti na rješavanju ove problematike, međutim, konačno rješenje je u nadležnosti drugih institucija i razina vlasti.

6.2.2. Prihodi od naknada za usluge registra zaloga

Registar zaloga uspostavljen je u svrhu registracije i dobivanja informacija o zalozima, posebnim vlasničkim pravima, srodnim pravima, stranim pravima i ranije stečenim pravima u skladu sa Okvirnim zakonom o zalozima³⁰ i Pravilnikom o zalozima.³¹ Naplata i evidentiranje prihoda od naknada usluga registra zaloga vrši se putem informacijskog sustava Registra zaloga.

Ukupan prihod po osnovu registra zaloga u 2023. godini iskazan u Glavnoj knjizi i godišnjem financijskom izvješću iznosi 283.619 KM, dok stvarni iznos naplaćenih prihoda u 2023. godini iznosi 261.337 KM. Razlika u iznosu od 22.282 KM predstavlja prihod iz razdoblja 2013. – 2022. godine koji nije evidentiran u prethodnom razdoblju. Naime, tijekom procesa prethodne revizije utvrđena je neusuglašenost stanja depozita u Registru zaloga i stanja depozita iskazanog u Glavnoj knjizi Ministarstva. Po preporukama revizije Ministarstvo je poduzelo aktivnosti na utvrđivanju razloga odstupanja te ustanovilo da je glavni razlog neusklađenosti stanja depozita za razdoblje od kada postoji Registar zaloga tj. od 2004. do 2012. godine, iznos od 180.877 KM koji se u tom razdoblju evidentirao u Glavnoj knjizi Ministarstva financija i trezora BiH (šifra Trezor). Depozit i prihodi od korištenja usluga Registra zaloga se u skladu sa Naputkom o izmjenama i dopunama Naputka o naplati sredstava ostvarenih pružanjem usluga Registra zaloga³² u Glavnoj knjizi ovog Ministarstva evidentiraju od rujna 2012. godine. Pored toga ustanovljene su još neke greške prilikom evidentiranja prihoda koje su nastale od kada postoji Registar zaloga. Za greške nastale u razdoblju od 2012. do 2023. godine Ministarstvo je provelo korektivna knjiženja u svojoj Glavnoj knjizi u 2023. godini, zbog čega iskazani prihod u Glavnoj knjizi ne odgovara stvarnom prihodu ostvarenom u 2023. godinu prema Registru zaloga. O greškama nastalim u razdoblju od 2004. do 2012. godine Ministarstvo je, dopisom od 23.02.2024. godine, obavijestilo Ministarstvo financija i trezora BiH te tražilo instrukcije za daljnje postupanje u cilju usklađivanja knjigovodstvenog stanja depozita i prihoda od pružanja usluga Registra zaloga sa stvarnim stanjem. Ministarstvo je, također, i u tekstualnom dijelu Godišnjeg financijskog izvješća za 2023. godinu navelo ove činjenice.

Ustanovili smo kako depozitna sredstva evidentirana u razdoblju od 2004. do 2012. godine nisu iskazana u Glavnoj knjizi Ministarstva financija i trezora BiH sa 31.12.2023. godine (prema

³⁰ Službeni glasnik BiH, broj 28/04 i 54/04

³¹ Službeni glasnik BiH, broj 53/04 i 28/05

³² Službeni glasnik BiH, broj 70/12

raspoloživoj dokumentaciji ista su bila evidentirana do 2015. godine nakon čega je stanje na kontu 391112 -Razgraničeni prihod nulirano, sredstva prenesena na 511122).

Mišljenja smo kako treba utvrditi stvarno stanje depozitnih sredstava po osnovu korištenja usluga Registra zalogu za cjelokupno razdoblje od postojanja Registra zalogu i koje treba biti iskazano kako u samom Registru zalogu tako i u Glavnoj knjizi trezora institucija BiH.

PREPORUKA 4

Ministarstvo treba u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora BiH provesti aktivnosti kako bi stvarno stanje depozitnih sredstava po osnovu korištenja usluga Registra zalogu bilo iskazano u Glavnoj knjizi trezora institucija BiH.

6.2.3. Prihodi od administrativnih pristojbi i ostalih posebnih naknada i pristojbi

Ukupno ostvareni prihodi iskazani u Glavnoj knjizi po osnovu administrativnih pristojbi i ostalih posebnih naknada i pristojbi (po osnovu registracije fondacija, upisa u registar vjerskih zajednica i drugih upisa u registar) iznose 114.080 KM. U tekstualnom dijelu Godišnjeg financijskog izvješća za 2023. godinu Ministarstvo je navelo da nadležne organizacijske jedinice za naplatu ovih prihoda nisu Odsjeku za financije dostavile kopije uplatnica u iznosu od oko 42.000 KM tako da za taj iznos nije usuglašeno stvarno stanje naplaćenih prihoda sa prihodima u Glavnoj knjizi. Naime, nadležne organizacijske jedinice nisu postupale u skladu sa Internim pravilima za usklađivanje i sravnjivanje prihoda³³ kojima je definiran način usklađivanja i sravnjivanja prihoda i primitaka ostvarenih po osnovu djelokruga rada Ministarstva s prihodima i primicima evidentiranim u Glavnoj knjizi.

Testiranjem na bazi uzorka konstatirali smo kako je naplata pristojbi i naknada za izvršenu uslugu vršena u skladu sa važećim propisima kojima su te pristojbe i naknade definirane te kako za iste postoje dokazi kako je izvršena uplata što je evidentirano u Glavnoj knjizi. Međutim, s obzirom na navedene činjenice u tekstualnom dijelu Godišnjeg financijskog izvješća te da nisu uspostavljene pomoćne evidencije o predmetima i izvršenim uplatama po navedenom osnovu (iste nisu ni propisane navedenim internim pravilima), evidentno je da sustav unutarnjih kontrola nije uspostavljen na zadovoljavajući način zbog čega nije izvršeno sravnjenje prihoda po ovom osnovu sa stvarnim stanjem.

PREPORUKA 5

Ministarstvo treba uspostaviti odgovarajuće pomoćne evidencije o predmetima i izvršenim uplatama za sve vrste prihoda koje će se redovito usuglašavati sa podacima o naplaćenim prihodima u Glavnoj knjizi.

³³ Interna pravila za usklađivanje i sravnjenje prihoda i primitaka iz djelokruga rada Ministarstva, broj: 05-02-2-6059/17 od 29.06.2017. godine

6.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2023. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 5.500.551 KM. Ukupne obveze s izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 6.837.368 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (5.472.019 KM), kratkoročne obveze prema pravnim i fizičkim osobama (303.055 KM), obveze prema uposlenima (661.282 KM) i kratkoročna razgraničenja (401.012 KM).

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

6.3.1. Sredstva

U okviru stalnih sredstava značajna stavka se odnosi na sredstva u pripremi (4.545.356 KM) koja se odnosi na višegodišnji kapitalni projekat „Rekonstrukcija objekta i nadogradnja kata za smještaj Tužiteljstva BiH“ koji je okončan prethodnih godina.

Prethodne godine je Ministarstvu dana preporuka da u suradnji sa nadležnim institucijama poduzme odgovarajuće aktivnosti kako bi se izvršilo preknjiženje višegodišnjeg kapitalnog ulaganja po osnovu projekta „Rekonstrukcija objekta i nadogradnja kata za smještaj Tužiteljstva BiH“ na Tužiteljstvo BiH kao krajnjeg korisnika objekta.

Ministarstvo je u tijeku 2023. godine dostavilo Vijeću ministara BiH prijedlog zaključka o načinu evidentiranja ulaganja po osnovu projekta „Rekonstrukcija objekta i nadogradnja kata za smještaj Tužiteljstva BiH“ na Tužiteljstvo BiH kao krajnjeg korisnika objekta, međutim, nakon što je Vijeće ministara BiH 23.02.2023. godine usvojilo Zaključak,³⁴ Tužiteljstvo BiH je tražilo dodatna pojašnjenja te uputilo zahtjev za izmjenu Zaključka. Vijeće ministara BiH je tražilo od Ministarstva pravde BiH da na predmetni zahtjev zatraži mišljenje Ministarstva financija i trezora BiH. Nakon osiguranja Mišljenja Ministarstva financija i trezora BiH od 18.01.2024. godine i Ureda za zakonodavstvo od 16.1.2024. godine Ministarstvo je 06.02.2024. godine uputilo Vijeću ministara BiH Informaciju o potrebi izmjene Zaključka od 23.02.2023. godine, međutim, Vijeće ministara BiH do konca travnja 2024. godine nije razmatralo ovu Informaciju.

Budući da je navedeni zaključak bio u proceduri usvajanja, Ministarstvo nije izvršilo prijenos ulaganja sa sredstava u pripremi na odgovarajuća konta stalnih sredstava.

U skladu s navedenim, za preporuke u svezi s preknjižavanjem višegodišnjeg kapitalnog ulaganja na Tužiteljstvo BiH kao krajnjeg korisnika objekta i obračun amortizacije (preporuke br. 5 i 6 u Tablici 2) konstatirali smo kako je Ministarstvo poduzimalo aktivnosti koje su u tijeku i koje ćemo pratiti i u narednom razdoblju do njihove konačne realizacije.

³⁴ Zaključak broj 05-07-1-457-63/23 od 23.02.2023. godine

7. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu Ministarstvu je odobreno 227 uposlenih (224 uposlena u Ministarstvu i tri člana Žalbenog vijeća).

Na 31.12.2023. godine bilo je 170 uposlenih osoba, a prosječan broj uposlenih u 2023. godini za koje su isplaćene bruto plaće bio je 174.

7.1. Upošljavanje na određeno vrijeme

U Ministarstvu je radni odnos na određeno vrijeme tijekom 2023. godine zasnovalo 20 osoba od kojih su četiri državna službenika, šest uposlenika, dva pripravnika, a osam osoba je odlukom ministra angažirano na određeno vrijeme na poslovima vezanim za mandat ministra i zamjenika ministra u skladu sa člankom 16. stavak 5. Zakona o radu u institucijama BiH³⁵ (savjetnici i tehnički tajnici ministra i zamjenika ministra).

Državni službenici su angažirani na razdoblje od po tri mjeseca u više navrata uz pribavljeno mišljenje Agencije za državnu službu BiH kako je to predviđeno člankom 28a. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH.³⁶ Za jednog državnog službenika je konstatirano kako je na ovakav način bio angažiran i tijekom prethodne godine, ali na drugom radnom mjestu.

Od šest angažiranih uposlenika po ugovoru o radu na određeno vrijeme bez provedbe natječajne procedure, dva uposlenika su nakon perioda angažiranja prekinula radni odnos u Ministarstvu, jedan je angažiran kao pripravnik, a dva uposlenika su koncem godine odlukom ministra raspoređena na poslove u kabinet ministra i zamjenika ministra, a prethodno su bila angažirana više mjeseci tijekom godine sa prekidima od nekoliko dana između ugovora.

Zakonom o radu u institucijama BiH, člankom 9. stavak (1) točka c), propisano je da poslodavac može bez provedbe natječajne procedure izvršiti prijem u radni odnos uposlenika na određeno vrijeme do tri mjeseca, kada zbog hitnosti obavljanja posla, iznenadnog povećanja opsega posla i iznenadnog odsustva uposlenika nije moguće pravodobno provesti javni oglas.

U skladu s navedenim, Ministarstvo je u 2023. godini provodilo upošljavanje na određeno vrijeme na razdoblje duže od tri mjeseca tijekom godine bez natječajne procedure, s tim da je reduciran broj osoba angažiranih na takav način u odnosu na prethodnu godinu.

Po pitanju upošljavanja na određeno vrijeme dali smo preporuku u prethodnoj godini, te smo na temelju prethodno prezentiranog ocijenili kako je realizacija iste u tijeku (preporuka broj 7 u Tablici 1), a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementacije.

³⁵ Službeni glasnik BiH, br. 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13, 93/17, 59/22 i 88/23

³⁶ Službeni glasnik BiH, br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

7.2. Obavljanje poslova drugog radnog mjesta

Kao i ranijih godina nastavljena je praksa da pojedini uposleni pored svojih redovnih poslova privremeno obavljaju i dio poslova drugih radnih mjesta na temelju rješenja o ovlaštenju donesenih na osnovu članka 61. stavak 2. Zakona o upravi³⁷ i članka 29. stavak 3. Zakona o upravnom postupku³⁸.

Prema prezentiranim podacima 18 osoba je u 2023. godini imalo rješenja za obavljanje poslova drugog radnog mjesta uglavnom zbog nepopunjenosti tih mjesta. Uglavnom se radi o obavljanju poslova iz opisa poslova rukovodećih državnih službenika, odnosno pomoćnika ministra, šefova odsjeka, ali i stručnog savjetnika i drugim pozicijama. Sa 31.12.2023. godine šest pozicija pomoćnika ministra je bilo upražnjeno (od sedam sistematiziranih) i šest pozicija šefova odsjeka ili drugih organizacijskih jedinica (između ostalih i šef Odsjeka za materijalno-financijske poslove i javne nabave jer je u tijeku godine osoba koja je bila raspoređena na ovim poslovima umirovljena).

Naknada za obavljanje poslova drugog radnog mjesta nije isplaćivana jer nisu bili ispunjeni uvjeti za istu, ali je vršena isplata stimulacija i naknada za prekovremeni rad uposlenima koji su obavljali poslove drugog radnog mjesta.

Odredbama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH i Pravilnika o uvjetima i načinu obavljanja internih natječajna, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama BiH³⁹, kojima je reguliran način rasporeda državnih službenika na radna mjesta, nije predviđena mogućnost da rukovoditelj institucije raspoređuje državne službenike na radna mjesta više razine bez provedene natječajne procedure (internog ili javnog natječaja).

Budući da ovakva praksa traje duže vremensko razdoblje Ministarstvu je prethodne godine skrenuta pozornost na važnost rješavanja ovog pitanja u skladu sa zakonskim propisima. Ministarstvo je tek koncem 2023. godine, putem Agencije za državnu službu, raspisalo interni oglas za popunjavanje određenih pozicija, a početkom 2024. godine javni oglas za popunjavanje 23 radna mjesta državnih službenika (rukovodeći državni službenici i stručni savjetnici i suradnici).

Ističemo kako Ministarstvo, u skladu sa svojim nadležnostima, treba utjecati na okruženje u cilju promoviranja zakonitosti i transparentnosti u okviru procesa upošljavanja kao procesa koji je prisutan u svim drugim institucijama.

7.3. Ugovori o djelu

Ukupni neto izdaci za ugovore o djelu u 2023. godini iznose 45.506 KM i u odnosu na prošlu godinu manji su za 27.257 KM. Od ukupno navedenog iznosa, 27.440 KM se odnosi na proračunska, a 18.066 KM na donatorska sredstva. Tijekom godine angažirana je 21 osoba putem ugovora o djelu za čije su usluge isplaćivane naknade u rasponu od 150 do 1970 KM.

³⁷ Službeni glasnik BiH broj 32/02, 102/09 i 72/17

³⁸ Službeni glasnik BiH broj 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16

³⁹ Službeni glasnik BiH, broj 62/10, 30/14 i 38/17

Konstatirali smo kako je riječ o angažmanima koji se odnose na usluge pomoći oko izrade konceptata i teza za donošenje nacrtu i prijedloga zakona i drugih propisa iz nadležnosti Ministarstva, usluge čišćenja prostorija, protokolarni poslovi na konferencijama, usluge predavača te usluge pružanja pravne pomoći na IPA projektima. Angažmani su vršeni za poslove koji nisu sistematizirani, izuzev što je jedna osoba koja je prethodno imala status rukovodećeg državnog službenika u Ministarstvu, nakon umirovljenja, angažirana po osnovu ugovora o djelu tri mjeseca u cilju izvršavanja poslova vezanih za završetak implementacije odluka Ustavnog suda koji su iz domene sistematiziranih poslova.

Prema navedenom, Ministarstvo je značajno reduciralo izdatke po osnovu ugovora o djelu te angažman po ovom osnovu uglavnom vršilo za konkretne i povremene poslove izuzev u pojedinim slučajevima, tako da ćemo preporuku danu prethodne godine (preporuka broj 10 u Tablici 1) pratiti i u narednom razdoblju do konačne realizacije iste.

7.4. Umirovljenje uposlenih

Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH⁴⁰ propisano je da, između ostalog, radni odnos državnom službeniku prestaje kada isti navršši 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja ili kada navršši 40 godina staža osiguranja neovisno o godinama života.

Utvdili smo kako je za jednog rukovodećeg državnog službenika, koji je zakonske uvjete za umirovljenje stekao u veljači, umirovljenje izvršeno tek u lipnju 2023. godine. Naime, Ministarstvo se u veljači obratilo Agenciji za državnu službu sa zahtjevom za mišljenje u svezi s razrješenjem spomenutog državnog službenika (u kojem je apostrofirao značaj funkcije koju isti obnaša kao i činjenica kako bi njegovim razrješenjem došlo do poteškoća u funkcioniranju rada Ministarstva) te naglasilo da je neophodno da navedeni državni službenik obavlja svoju funkciju do 30.06.2023. godine. Agencija za državnu službu je dala suglasnost na predmetni zahtjev te je navedeni rukovodeći državni službenik razriješen dužnosti na navedeni datum.

Dakle, državnom službeniku je produžen radnopravni status četiri mjeseca nakon stjecanja zakonom propisanih uvjeta za umirovljenje. Također, navedeni službenik je nakon prestanka radnog odnosa angažiran po osnovu ugovora o djelu tri mjeseca (7., 8. i 9. mjesec).

Smatramo kako je činjenica o datumu stjecanja zakonskih uvjeta za umirovljenje navedenog službenika bila poznata Ministarstvu i ranije. Osim toga, ovakvim postupanjem u pojedinačnim slučajevima, Ministarstvo se izlaže riziku da ne primjenjuje ista načela i kriterije za sve uposlene.

PREPORUKA 7

Ministarstvo je dužno dosljedno primjenjivati zakonske odredbe koje reguliraju pitanje umirovljenja uposlenih u institucijama BiH.

⁴⁰ Članak 50. stavak (1) točka b) Zakona o državnoj službi u institucijama BiH (Službeni glasnik BiH, broj 12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 50/08, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17)

8. JAVNE NABAVE

Ministarstvo je objavilo Plan javnih nabava za 2023. godinu kao i sve izmjene Plana, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama⁴¹.

Prema prezentiranim podacima⁴², Ministarstvo je u 2023. godini provelo 20 postupaka javnih nabava. Od navedenog broja, Ministarstvo je provelo šest otvorenih postupaka u vrijednosti od 674.952 KM i 14 konkurentskih postupaka u vrijednosti od 311.898 KM. Putem izravnog sporazuma izvršene su nabave u vrijednosti od 73.575 KM, a u skladu sa Aneksom II. nabave u vrijednosti od 27.142 KM. Ukupna vrijednost dodijeljenih ugovora za promatrano razdoblje iznosi 1.087.567 KM (661.400 KM iz tekućih izdataka i 426.167 KM iz kapitalnih izdataka). Navedeni iznosi su bez PDV-a.

Revizijom pojedinačnih procedura javnih nabava (i realizacije ugovora/okvirnih sporazuma) utvrđene su slabosti i nedostaci kako slijedi:

8.1. Nabava službenih vozila

Ministarstvo je u 2023. godini provelo dva otvorena postupka javne nabave pet vozila.

Prvi postupak pokrenut je u lipnju ukupne procijenjene vrijednosti 170.940 KM bez PDV-a, za nabavu dva vozila po lotovima: lot 1 – terensko putničko vozilo više srednje klase (111.111 KM bez PDV-a), lot 2 – putničko vozilo srednje klase (59.829 KM bez PDV-a).

Drugi postupak pokrenut je u listopadu ukupne procijenjene vrijednosti 162.393 KM bez PDV-a, za nabavu tri vozila po lotovima: lot 1 – putničko vozilo srednje klase (59.829 KM bez PDV-a), lot 2 – dva putnička vozila niže srednje klase (102.564 KM bez PDV-a).⁴³

Kriterij za dodjelu ugovora u oba postupka je bio najniža cijena te predviđeno održavanje e-aukcija. Prema dostavljenom izvješću o preuzimanju tenderske dokumentacije od strane ponuđača, istu je preuzelo 10 potencijalnih ponuđača u prvom postupku, a 13 u drugom postupku.

U prvom postupku za oba lotu su zaprimljene dvije ponude te je provedena e-aukcija nakon čega su zaključeni ugovori sa najpovoljnijim ponuđačem za lot 1 u iznosu od 111.068 KM bez PDV-a, za lot 2 u iznosu od 59.803 KM bez PDV-a. Tijekom e-aukcije nije bilo promjena vrijednosti ponuda od strane ponuđača⁴⁴.

U drugom postupku za oba lota zaprimljena je jedna ponuda tako da nije provedena e-aukcija. Zaključeni su ugovori sa ponuđačem za lot 1 u iznosu od 59.826 KM bez PDV-a, za lot 2 u iznosu od 102.561 KM bez PDV-a.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, konstatirali smo kako Ministarstvo nije provelo istraživanje tržišta na adekvatan načinu u drugoj nabavi. Ponuđači nisu bili upoznati sa tehničkim specifikacijama prilikom slanja zahtjeva za informativnu ponudu. Svrha istraživanja tržišta je, između ostalog, osiguranje primjene temeljnih načela javnih nabava s ciljem najefikasnijeg

⁴¹ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

⁴² Podaci iz tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije

⁴³ Klase vozila i procijenjene vrijednosti su utvrđene u skladu sa Pravilnikom o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH (Službeni glasnik BiH, broj 24/23).

⁴⁴ Oba ponuđača su distributeri istog brenda vozila

korištenja javnih sredstava, u svezi s predmetom nabave i njegovom svrhom kako je to propisano člankom 3. Zakona o javnim nabavama.

Iz tabličnih pregleda tehničkih specifikacija pojedinih modela na tržištu koje nam je Ministarstvo dostavilo, ustanovili smo kako tražene tehničke specifikacije po pojedinim karakteristikama ili cjenovno isključuju druge modele vozila i brendove (modeli vozila su znatno skuplji od procijenjene vrijednosti).

Nije nam prezentirano kako kombinaciju traženih uvjeta iz tehničkih specifikacija može ispuniti više marki vozila niti dostavljeni materijali sadrže obrazloženja za pojedine zahtjeve iz dokumentacije (svrha SUV vozila i sl.)⁴⁵.

PREPORUKA 8

Ministarstvo je dužno prilikom pokretanja postupka nabave istražiti tržište na adekvatan način s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava, u svezi s predmetom nabave i njegovom svrhom.

PREPORUKA 9

Ministarstvo treba tehničke specifikacije vozila sačiniti na nediskriminatoran način čime će se osigurati aktivna i pravična konkurencija i u skladu s tim najefikasnije korištenje javnih sredstava.

8.2. Nabava računalne opreme

Ministarstvo je u 2023. godine provelo dva postupka nabave istovrsne računalne opreme. Prvo je u srpnju okončan otvoreni postupak sa četiri lota ukupne procijenjene vrijednosti 57.265 KM bez PDV-a na koji su stigle tri ponude za lot 1, jedna ponuda za lot 2, dvije ponude za lot 3 i jedna ponuda za lot 4. U studenom (21. studenog) pokrenut je konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda podijeljen u tri lota ukupne procijenjene vrijednosti 46.154 KM bez PDV-a. Drugi postupak je pokrenut nakon izvršenog prestrukturiranja proračuna u listopadu⁴⁶, a prema danim obrazloženjima, zbog nedostatnog vremena za provedbu otvorenog postupka odlučeno je da se provede konkurentski postupak sa rokom za dostavu ponuda od 12 dana. Iako su u konkurentskom postupku traženi uglavnom isti kvalifikacijski uvjeti te postupak

⁴⁵ Tražena tehnička specifikacija kod prvog postupka za lot 1, pojedinim karakteristikama isključuje šest od navedenih sedam modela (BMW X3 - nedostatna snaga motora, Volvo XC60 - nedostatna zapremina gepeka, Alfa Romeo Stelvio - zapremina motora prevelika, Land Rover Velar - posjeduje hibridni pogon ne klasični dizel, sa početnom cijenom od 156.000 KM ulazi u visoku klasu te stoga nije mogao biti predmetom istraživanja, Jaguar F pace - hibridni pogon ne klasični dizel, sa početnom cijenom od 140.000 KM ulazi u visoku klasu te stoga nije mogao biti predmetom istraživanja, Mercedes GLC 250 cdi 4matic – nije u ponudi na zvaničnom cjenovniku. Novi model GLC 220 cdi 4matic, ima snagu motora 143kW.

Kada je u pitanju lot 2, institucija je prikazala dva modela različitih brendova, od kojih jedan, sa cijenom od otprilike 120.000 KM ulazi u višu srednju klasu te nije mogao biti predmetom istraživanja za nabavu vozila srednje klase do 70.000 KM.

U drugom postupku su tražene ponude od isključivo premium dobavljača (Audi, BMW i Mercedes) navodeći samo okvirne cijene ne i tehničke specifikacije. Tri pristigle ponude dobavljača brendova Mercedes (C180 sa cca 117.457 KM i A200d sa 94.462 KM te BMW (320i sa 89.931 KM) cijenama ponuđenih vozila prevazilaze razrede srednje klase i niže srednje klase prema Pravilniku, te stoga nisu mogle biti uzete u obzir kod istraživanja tržišta za navedenu nabavu. Jedna ponuda ponuđača BMW za model 118d, cjenovno ulazi u srednju klasu vozila, ali ne ispunjava uvjete niza tehničkih specifikacija niti za jedan lot. Sa druge strane, ponude brenda Audi, cijenama odgovaraju srednjoj i nižoj srednjoj klasi, kao i dimenzijama traženih vozila.

⁴⁶ Suglasnost Ministarstva financija i trezora BiH na izmjeni namjenske strukture kapitalnih izdataka nakon prestrukturiranja rashoda u proračunu od 19.10.2023. godine.

objavljen na e-portalu na koji je stiglo 11 ponuda za lot 1, šest ponuda za lot 2 i dvije ponude za lot 3, na ovaj način izvršeno je dijeljenje predmeta nabave što nije dozvoljeno shodno odredbama članka 15 stavak 7. Zakona o javnim nabavama⁴⁷.

Uvidom u tehničku specifikaciju izabrane ponude za lot 1 kod prvog postupka nabave za koji je zaključen ugovor u vrijednosti od 29.310 KM bez PDV-om za stavku 4. monitor unutar istog lota uočeno je da odziv monitora ne zadovoljava tražene uvjete (u ekstremnom režimu traženo 4 ms, ponuđeni monitor nudi 5 ms). Ukupna vrijednost ovih stavki iznosi 1.600 KM bez PDV-a. Uvidom u tehničku specifikaciju izabrane ponude za lot 2 kod drugog postupka za koji je zaključen ugovor u vrijednosti od 6.312 KM bez PDV-a, uočeno je da je predviđena nabava laptopa sa operativnim sustavom Windows 11 Home. Radne stanice sa predmetnim operativnim sustavom ne mogu biti uključene u domensko okruženje institucije niti mogu biti uključene u EA ugovor licenciranja Microsoft proizvoda, a što je neophodno za korištenje Microsoft proizvoda.

PREPORUKA 10

Ministarstvo je dužno dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o javnim nabavama u pogledu izbora odgovarajućeg postupka nabave u skladu sa vrijednosnim razredima koje propisuje Zakon te u pogledu zabrane dijeljenja predmeta nabava.

PREPORUKA 11

Ministarstvo treba evaluaciju ponuda vršiti u skladu tenderskom dokumentacijom te ponude koje ne zadovoljavaju uvjete tražene tehničkom specifikacijom odbaciti kao nezadovoljavajuće.

PREPORUKA 12

Prilikom nabave računalne opreme potrebno je voditi računa o mogućnostima integracije iste sa postojećim sustavima te mogućnostima uključivanja u postojeće modele licenciranja kroz EA ugovor licenciranja Microsoft proizvoda.

8.3. Nabava uniformi za sudbenu policiju

Ministarstvo je provelo otvoreni postupak nabave dijelova uniformi sa službenim oznakama za sudbenu policiju u vrijednosti od 153.846 KM bez PDV-a, u dva lota: lot 1 – polo majice kratki i dugi rukav, ljetne i zimske, hlače ljetne i zimske, kačketi, kape, zimske jakne, zimske i interventne rukavice, opasači u iznosu od 119.658 KM, lot 2 – poluduboke zimske čizme i interventne čizme u iznosu od 34.188 KM. Kriterij za dodjelu ugovora je bio najniža cijena.

Procjena vrijednosti nabave vršena je na bazi prethodnog iskustva uzimajući u obzir opće povećanje cijena na tržištu te slanjem upita za informativne ponude na četiri adrese/potencijalna ponuđača. U zahtjevu za informativnu ponudu nisu navedene tehničke specifikacije dijelova uniformi. Tendersku dokumentaciju je preuzelo deset potencijalnih

⁴⁷ Člankom 15. stavak 7 je propisano kako ugovornom tijelu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabave s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definiranog ovim zakonom.

ponuđača, a ispravku tenderske dokumentacije sedam potencijalnih ponuđača. Za oba lota stigla je jedna ponuda koja je ocijenjena prihvatljivom. Zaključeni su ugovori sa ponuđačem za oba lota lot 1 u iznosu od 119.550 KM bez PDV-a, lot 2 u iznosu od 34.120 KM bez PDV-a.

Tehničke specifikacije predmeta nabave su preuzete iz Pravilnika o oznaci i znački sudbene policije, boji i oznaci vozila sudbene policije, uniformi i oznakama sudbene policije Bosne i Hercegovine koji je ministar pravde donio u 2022. godini⁴⁸. Pravilnik je donesen na temelju odredbi članka 12. Zakona o sudbenoj policiji BiH⁴⁹ kojima je propisano da Ministarstvo pravde sudbenoj policiji nabavlja neophodnu opremu za izvršavanje svojih dužnosti.

Članak 2. stavak (2) Zakona o sudbenoj policiji propisuje da specifična pravila i propise koji se tiču dužnosti Sudbene policije, u koje svakako spada i Pravilnik o oznaci i znački sudbene policije, boji i oznaci vozila sudbene policije, uniformi i oznakama sudbene policije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Pravilnik) donosi ministar pravde Bosne i Hercegovine uz suglasnost Vijeća ministara BiH. Potvrđeno nam je kako navedeni Pravilnik nije dostavljen na suglasnost Vijeća ministara BiH shodno navedenom članku.

S obzirom na to da spomenuti Pravilnik nije prošao ni proceduru javnih konzultacija, postoji rizik da tehničke specifikacije dijelova uniformi nisu sačinjene na način da osiguravaju aktivnu i pravičnu konkurenciju potencijalnih ponuđača. U tijeku postupka jedan ponuđač je poslao upit i komentar u smislu da su tehničke specifikacije nelogične, da ukazuju na jednog ponuđača i sl., ali nije bilo žalbi na tendersku dokumentaciju. Pored navedenog, konstatirali smo prilično visoke cijene pojedinih artikala (npr. zimska jakna -700 KM, rukavice zimske 150 KM, interventne čizme 660 KM).

PREPORUKA 13

Ministarstvo je dužno donijeti Pravilnik o oznaci i znački sudbene policije, boji i oznaci vozila sudbene policije, odori i oznakama sudbene policije Bosne i Hercegovine uz suglasnost Vijeća ministara BiH, u skladu sa odredbama Zakona o sudbenoj policiji.

PREPORUKA 14

Preporučujemo da se preispitaju propisane tehničke specifikacije kako u smislu stvarne potrebe za istim tako i u smislu osiguranja uvjeta za svrsishodnu provedbu postupka javne nabave.

8.4. Realizacija ugovora

Na temelju provedene revizije konstatirali smo slabosti unutarnjih kontrola u dijelu kontrole realizacije ugovora i računa za održavanje vozila koje su uzrokovane neadekvatnim kreiranjem obrasca za cijenu ponude prilikom provedbe postupka nabave usluga popravka i održavanja službenih vozila. Naime, obrazac za cijenu ponude nije kreiran na način koji bi omogućio laku kontrolu i provjeru cijena ugrađenih dijelova. Ukupni izdaci za materijal i usluge za održavanje vozila u 2023. godini iznosili su 50.041 KM.

⁴⁸ Pravilnik broj 01-02-2-5656/22 od 27.7.2022. godine

⁴⁹ Službeni glasnik BiH, br. 3/03 i 18/13

PREPORUKA 15

Preporučujemo Ministarstvu da prilikom kreiranja tenderske dokumentacije za nabavu i popravak vozila, obrazac za cijenu ponude kreira na način koji će omogućiti efikasnu kontrolu i provjeru cijena ugrađenih dijelova.

9. OSTALO

Žalbeno vijeće: Odlukom Vijeća ministara BiH⁵⁰ formirano je Žalbeno vijeće kao tijelo Vijeća ministara BiH sa statusom pravne osobe. Žalbeno vijeće nadležno je da rješava po Žalbi na prvostupanjska rješenja tijela uprave Bosne i Hercegovine, ukoliko zakonom za odlučivanje po žalbi nije utvrđena nadležnost nekog drugog tijela. Vijeće ministara BiH imenovalo je tri člana Žalbenog vijeća na mandatno razdoblje od četiri godine, počev od 13. prosinca 2019. godine⁵¹. U razdoblju revizije u tijeku je bila natječajna procedura za imenovanje novih članova. Članovi Žalbenog vijeća zasnivaju radni odnos imenovanjem i na njihov radnopravni status primjenjuju se odredbe Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine. U skladu sa Odlukom o formiranju Žalbenog vijeća stručne, administrativne i materijalno-financijske poslove za potrebe Žalbenog vijeća obavlja Ministarstvo pravde BiH, koje je dužno u okviru svog proračuna osigurati financijska sredstva za rad ovog tijela.

Pitanje organizacije Žalbenog vijeća utvrđuje se pravilnikom o unutarnjem ustroju koji jednoglasno trebaju donijeti članovi Žalbenog vijeća. Vijeće ministara BiH još uvijek nije dalo suglasnost na prijedlog pravilnika koji je Žalbeno vijeće uputilo Vijeću ministara BiH, 27.07.2023. godine, nakon prethodno pribavljenih mišljenja nadležnih institucija.

⁵⁰ Službeni glasnik BiH, br. 75/18 i 20/19

⁵¹ Službeni glasnik BiH, broj 81/19

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Ministarstvo je u ostavljenom roku dostavilo komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu. U komentarima je dan osvrt uglavnom na nalaze i preporuke revizije, odnosno poglavlja izvješća na koja je skrenuta pozornost u mišljenju o usklađenosti (točke 4., 6.1.1, 7.4, 8.1, 8.2. i 8.3. Izvješća).

Za pojedine navode u Izvješću Ministarstvo je dostavilo odgovarajuće dokaze i argumente koje smo nakon dodatnih provjera prihvatili i u skladu s tim korigirali tekst Izvješća. Prihvaćene korekcije se odnose na točku 6.1.1. Izdaci za stimulaciju i točku 8.2. Nabava računalne opreme. Ostali komentari uglavnom predstavljaju potvrdu naših nalaza te obrazloženja koja su nam dana i tijekom procesa revizije i koja smo imali u vidu prilikom sačinjavanja Izvješća. U komentarima danim na točku 8.1. Nabava službenih vozila iskazano je neslaganje sa stavovima revizije u pogledu ocjene je li istraživanje tržišta u drugom postupku nabave službenih vozila bilo provedeno na adekvatan način u cilju ostvarenja aktivne i pravične konkurencije u postupku. Neslaganje je iskazano i na pojedine stavove revizije u točki 8.3. Nabava uniformi za sudbenu policiju, odnosno na mišljenje revizije da je za donošenje Pravilnika o oznaci i znački sudbene policije, boji i oznaci vozila sudbene policije, uniformi i oznakama sudbene policije Bosne i Hercegovine, u skladu s odredbom članka 2. stavak (2) Zakona o sudbenoj policiji potrebna suglasnost Vijeća ministara BiH.

Navedene komentare i argumente nismo mogli prihvatiti jer nisu dana adekvatna obrazloženja niti su dostavljeni novi dokazi koji bi utjecali na izmjene nalaza i preporuka u Izvješću.

Detaljno pojašnjenje komentara koji nisu prihvaćeni i komentara koji su prihvaćeni dano je u odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji, koji je dostavljen rukovodstvu Ministarstva uz konačno Izvješće o obavljenoj reviziji za 2023. godinu.

Reviziju u Ministarstvu za 2023. godinu obavili su: Nataša Avdalović - voditelj tima, Adnan Muharemagić - član tima, Armin Korać - član tima, Nerman Velić - član tima, Sadmir Teskeredžić - član tima

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Nataša Avdalović, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Snježana Baštinac, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete financijske revizije**

Mirsada Sijamić, v. r.

Broj: 04-16-1-891/24

Privici

Tablica I. - Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu
Tablica II. - Bilanca stanja na 31.12.2023. godine
Tablica III. - Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	12.016.000	-163.000	11.853.000	8.923.295	75
Bruto plaće i naknade	8.497.000	-191.500	8.305.500	6.366.780	77
Naknade troškova uposlenih	1.494.000	0	1.494.000	1.054.309	71
Putni troškovi	193.000	0	193.000	148.405	77
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	135.000	0	135.000	131.492	97
Izdaci za energiju i komunalne usluge	148.000	0	148.000	99.641	67
Nabava materijala	290.000	0	290.000	185.823	64
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	117.000	0	117.000	88.180	75
Unajmljivanje imovine i opreme	60.000	0	60.000	18.183	30
Izdaci za tekuće održavanje	140.000	28.500	168.500	104.722	62
Izdaci za osiguranje	22.000	0	22.000	13.300	60
Ugovorene i druge posebne usluge	920.000	0	920.000	712.461	77
2. Kapitalni izdaci	427.000	163.000	590.000	508.297	86
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	420.000	163.000	583.000	506.191	87
Nabava ostalih stalnih sredstava	7.000	0	7.000	2.106	30
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	12.443.000	0	12.443.000	9.431.592	76
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	24.441	15.590	21.649	139
Premošćivanje podrške za rješavanje predmeta ratnih zločina -IPA 2018		15.590	15.590	14.557	93
Unapređenje rada na predmetima ratnih zločina u BiH-IPA 2019	0	8.851		7.092	
7. Programi posebne namjene	310.000	0	310.000	250.119	81
Žalbeno vijeće pri Vijeću ministara BiH-0904240	310.000		310.000	250.119	81
8. Ukupno proračun (4+5+6+7)	12.753.000	24.441	12.768.590	9.703.359	76

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 05.03.2024. godine.

Ministar:
Davor Bunoza

Bilanca stanja na 31.12.2023. godine

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine

Tablica II.

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.	Postotak (2/3*100)
1	2	3,00	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	28.532	23.903	119
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	0	0	
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	28.532	23.903	119
2. Stalna sredstva	5.472.019	5.458.199	100
Stalna sredstva	8.829.122	8.867.125	100
Ispravka vrijednosti	3.357.103	3.408.926	98
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	5.472.019	5.458.199	100
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	5.500.551	5.482.102	100

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	1.365.350	1.131.395	121
Kratkoročne tekuće obveze	303.055	245.169	124
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	661.282	700.720	94
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	401.012	185.506	216
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	5.472.019	5.458.199	100
Izvori sredstava	5.472.019	5.458.199	100
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	6.837.368	6.589.594	104
------------------------------	------------------	------------------	------------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 05.03.2024. godine

Ministar:
Davor Bunoza

Pregled prihoda i primitaka u 2023. godini

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine

Tablica III.

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	1.035.000	0	1.035.000	1.894.056	183
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0,00	0	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	1.035.000	0	1.035.000	676.746	65
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	1.217.310	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	15.590	
Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva	0	0	0	15.590	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	164.000	0	164.000	104.510	64
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	164.000	0	164.000	104.510	64
Primici od financijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	1.199.000	0	1.199.000	2.014.156	168

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 05.03.2024. godine

Ministar:
Davor Bunoza